

Een toekomstbestendig Houten voor alle inwoners!

De gebundelde inbreng van
de Houtense oppositie

5 juli 2022

D66
houten

**GROEN
LINKS**
HOUTEN

**Christen
Unie**
+

PvdA
Houten

HA!
HOUTEN ANDERS

VOORWOORD

Aan het nieuwe college van Burgemeester en Wethouders,

Het nieuwe college gaat aan de slag. Vier coalitiepartijen hebben gezamenlijk plannen gemaakt voor een mooier Houten en hebben het college gevraagd om deze plannen uit te werken. Een mooie en uitdagende opdracht.

Het geluid van de zes oppositiepartijen heeft helaas geen plek gekregen in het coalitieakkoord. In de raadsvergadering van 28 juni is hierop teruggeblikt. Het college heeft nu een eigen verantwoordelijkheid om te komen tot een gedragen collegeprogramma. En aangezien het college van alle Houtenaren is, staat het ongetwijfeld open voor de inbreng van de oppositiepartijen en gaat daarover graag het gesprek aan met deze partijen.

Om dat gesprek een stevige basis te geven, hebben wij dit gezamenlijke document opgesteld. Het is de verzameling van de individuele inbrengen tijdens de debatraad van 28 juni. Op deze manier delen wij onze aandachtspunten en verduidelijken wij wat er nodig is om onze steun voor het collegeprogramma te krijgen. Participatie achteraf.

Op veel onderwerpen hebben de zes partijen een gedeelde zorg:

- onvoldoende (positieve) aandacht voor jongeren en jeugd.
- stilstand op duurzaamheid.
- geen concrete doelen op voortvarend bouwen en betaalbaar wonen.

Maar partijen hebben ook onderscheidende zorgen en aandachtspunten. Die diversiteit blijkt uit de inbrengen.

Wij bieden de gebundelde inbrengen van de zes partijen graag aan, om er bij het college expliciet aandacht voor te vragen. Vanuit de gedachte dat je alleen sneller gaat, maar samen verder komt, hebben de zes partijen hierin samen opgetrokken. Dat samen optrekken doen wij ook graag met het college de komende vier jaar. We zien uit naar een constructieve samenwerking.

Marcel van Gooswilligen, D66 Houten
Susan van Erp, GroenLinks Houten
Robert Pelleboer, CDA Houten
Agneta van Rees, ChristenUnie Houten
Anneke Dubbink, PvdA Houten
Axel Eerdman, Houten Anders!

MARCEL VAN GOOSWILLIGEN, D66 HOUTEN

Voorzitter, inwoners van Houten,

De nieuwe coalitie van ITH, Natúúrlijk Houten, VVD en SGP biedt vanavond haar agenda aan voor de komende vier jaar. Een rechtse, conservatieve agenda. De heren Zandbergen en Teeven benadrukten de afgelopen maanden dat een nieuwe coalitie moet passen bij de verkiezingsuitslag. En dat een nieuwe coalitie een brede afspiegeling moet zijn van de Houtense samenleving. Met deze coalitie wordt dat allebei helaas niet ingevuld. We spreken veel kiezers van progressieve en middenpartijen die zich niet vertegenwoordigd weten en die zich zorgen maken. De smalle basis van deze coalitie is niet goed voor Houten en maakt het binnen en buiten de raad lastig om de periode van polarisatie achter ons te laten.

De coalitie belooft de hand uit te steken naar de raad om te komen tot een goede samenwerking. Maar de afgelopen weken bleek dit een heel slap handje. In de laatste dagen voor de publicatie van het akkoord mochten we nog wat wensen en ideeën meegeven. Als de coalitie daadwerkelijk de dialoog zoekt, dan vraagt dit de komende tijd echt meer en serieuzer aandacht. Het is goed dat dit inmiddels tussen partijen is uitgesproken en nu is het zaak om daar samen aan te gaan werken. D66 zal de komende jaren nadrukkelijk het progressieve geluid inbrengen. Constructief zoals u dat van ons gewend bent, maar ook luid genoeg om gehoord te worden. U kunt mijn verdere inbreng beschouwen als een “stukje” participatie achteraf.

Het akkoord van de vier partijen schetst het beleid voor de komende vier jaar. Laat ik beginnen met wat ons wel bevalt in dit coalitieakkoord. Allereerst het bestuurlijk realisme. Veel bestaand beleid wordt omarmd en de lijst met nieuwe ambities is te overzien. Dat vinden wij verstandig, want we hebben onze handen al vol aan de bestaande uitdagingen. Ook de investeringen in de bibliotheek en diverse culturele activiteiten en evenementen maken ons enthousiast. Want cultuur gaat niet alleen om plezier en ontspanning, het draagt bij aan de ontwikkeling van onze jongeren, het verbindt inwoners, en maakt inwoners ook in veel gevallen weerbaar. Wij zijn ook positief over de wens voor een integrale visie op het buitengebied. Meer samenhang in het beleid versterkt Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal en zorgt ervoor dat onze kleine kernen leefbaar blijven. Tot slot zijn wij enthousiast over de intenties om inwoners actief te betrekken. De plannen zijn tot onze verrassing nog weinig concreet, maar dat biedt wel ruimte aan inwoners en de raad om hier samen invulling aan te geven.

Dan de punten waar dit akkoord ernstig tekort schiet. Ondanks de titel van het akkoord, “Samen met inwoners bouwen aan een toekomstbestendig Houten”, zien we een coalitie die aandacht vraagt voor de zorgen van vandaag en morgen, die huiverig lijkt voor te grote veranderingen, die met 50.000 inwoners toch een dorp wil blijven, en die selectief investeert in een toekomstbestendig Houten. Ik licht onze grootste drie zorgen vanavond toe en wil het nieuwe college vragen om deze punten mee te nemen in het collegeakkoord.

1) Een toekomstbestendig Houten vraagt om concrete acties op het vlak van duurzaamheid. Maar deze coalitie sribbelt vooral tegen. Liever geen windpark Goyerbrug. Zeker geen derde windpark. Voorlopig hebben we wel genoeg aan 100 hectare zonnevelden. En in de toekomst komen er zeker geen zonnevelden op vruchtbare landbouwgrond. Wat resteert is vooral zon op dak en initiatieven om energie te besparen. Dat zijn prima initiatieven, we moeten alles benutten wat mogelijk is, maar het zijn babystapjes waarmee we onze doelstelling van een energieneutraal Houten in 2040 bij lange na niet realiseren. De vier partijen hebben begrip voor de zorgen die inwoners hebben over de inpassing van windmolens en zonneparken. Maar begrijpen ze ook dat een meerderheid van onze inwoners grote zorgen heeft over de klimaatverandering en de impact op de leefomgeving die nu al zichtbaar wordt? Wij roepen het nieuwe college op om het Windpark Goyerbrug niet langer te vertragen. We vragen u de motie uit te voeren om zoekgebied E (het gebied langs de A27 ten noorden van het Amsterdam-Rijnkanaal) te onderzoeken voor geschiktheid van plaatsing van windmolens. En we vragen u vaart te maken met het evalueren van het beleid op zonnevelden en het ontwikkelen van een windkader, zodat we kunnen werken aan de stappen die hard nodig zijn om onze doelen voor 2040 te bereiken.

2) Een toekomstbestendig Houten vraagt ook om een integrale visie op onze jeugd en jongeren. Want onze jeugd heeft de toekomst. Letterlijk! Het akkoord schetst een cynisch beeld van onze jongeren. U doet ze er echt tekort mee. Als ik dit akkoord lees, dan zorgen jongeren voor overlast en moeten ze vooral goed in de gaten worden gehouden. Jullie overwegen jongerencentrum Enter te verkopen, maar waar en hoe we onze jongeren dan een plek geven is niet duidelijk. In het hoofdstuk over wonen valt het woord jongeren of starters maar 1 keer, en dat is bij de invulling van de opgave op Schalkwijk. Alsof de zorgen over betaalbare woningen niet al onze jongeren en starters aangaat. Jongeren komen in het hoofdstuk participatie niet eens voor. En op de vraag naar mogelijke bezuinigingen was meneer Zandbergens suggestie om vooral naar de jeugdzorg te kijken.

MARCEL VAN GOOSWILLIGEN, D66 HOUTEN

Gaat een toekomstbestendig Houten voor deze vier partijen dan alleen over de belangen van inwoners boven de 40? Wij roepen het nieuwe college op om een mooie ontmoetingsplaats te maken van Enter. Om met jongeren in gesprek te gaan, op straat en in de raad. Wij stellen voor om meer jongerenwerkers aan te stellen in plaats van BOA's. En ga ook door met het lokaal preventieakkoord, want positieve gezondheid is ontzettend belangrijk, ook voor jongeren.

3) Een toekomstbestendig Houten vraagt om een helder antwoord op de wooncrisis. Het akkoord straalt niet de urgentie uit die veel jongeren, starters en senioren voelen. Wat gaan jullie nu concreet doen in Centrum, Molenzoom en Koppeling? Wij vragen u om de woonvisie in te vullen, en juist dit gebied te benutten voor starters en senioren. Bouw hier vooral betaalbaar en gevarieerd, en bouw niet nog meer dure laagbouw voor de happy few.

En coalitiepartijen hebben de keuze gemaakt voor bouwen in Oost. Gaan ze dan ook serieus kijken naar de problemen die we moeten overwinnen? Hoe lossen ze de wateroverlast op waar het hoogheemraadschap voor waarschuwt? Hoe voorkomen ze een verkeersinfarct ten Oosten van Houten waar verkeerskundigen voor waarschuwen? Hoe stellen ze snel vast of ze medewerking gaan krijgen van Provincie en Rijk op een locatie die tegen al het staande beleid ingaat? En als blijkt dat ze al die beren op de weg kunnen oplossen, gaan ze dan eindelijk het gesprek aan met onze inwoners over de totale invulling van Noordwest en Oost? Hoe gaat de ruimte worden ingevuld voor wonen en ondernemen? En wat blijft er dan nog over voor natuur, recreatie en landschap? Want participatie daarover heeft nog steeds niet plaatsgevonden. En als iets de toekomstbestendigheid van Houten bepaalt, is dat wel de invulling van de Ruimtelijke Opgave die voor ons ligt.

Tot slot: met onze bijdrage vanavond vragen we aandacht voor drie belangrijke opgaven waarmee de toekomstbestendigheid van Houten staat of valt. We hopen dat die drie opgaven alsnog een volwaardige uitwerking krijgen in het collegeakkoord. Zodat we dat akkoord van harte kunnen steunen. Want Houten wordt daar mooier van. We wensen het toekomstige college veel succes en plezier met de uitwerking van het collegeprogramma.

Dank u wel.

SUSAN VAN ERP, GROENLINKS HOUTEN

Voorzitter,

Mijn zolder moet toekomstbestendig worden gemaakt. Er moet een eigen kamer voor mijn oudste dochter komen en tegelijk moet er ruimte om thuis te werken, te ontspannen en gezellig samen te zijn. Je zou het ‘verdichting’ kunnen noemen.

Er kwamen twee aannemers langs. De eerste luisterde naar onze wensen, zorgen en budget, keek rond en zei dat alles kon, en dat het uiteraard betaalbaar zou blijven. De gewenste dakkapel zou geen enkele invloed hebben op de zonnepanelen en bij het nieuwe kamertje zou nog genoeg ruimte zijn voor een inloopkast en een extra badkamer. Hij zou onze wensen op 1 zetten.

Aannemer nummer twee had een ander verhaal. Ook hij luisterde naar onze wensen, maar hij wees ons erop dat niet alles zou kunnen of in ieder geval niet binnen ons budget. Hij hielp ons keuzes te maken en bood alternatieven zodat de zonnepanelen konden blijven en er, zonder dakkapel, twee kleine maar fijne kamertjes kunnen komen.

Welke aannemer zou u kiezen? Als het gaat om iets belangrijks als je huis, de plek waar je woont, dan kies je niet de mooiste beloftes maar voor degene die zijn beloftes waar kan maken. Voor het coalitieakkoord ‘samen met inwoners bouwen aan een toekomstbestendig Houten’ geldt hetzelfde; Houten is ons thuis en ze verdient een college dat hun beloftes waar kan maken. Dat vertrouwen heeft GroenLinks met dit coalitieakkoord op sommige punten wel, maar helaas zeker niet op alle.

Ik begin graag bij de positieve punten. Wij zijn blij dat de nieuwe coalitie enthousiast doorgaat met een aantal beleidsplannen die de afgelopen periode opgesteld zijn. Die zijn natuurlijk ook erg goed. Er ligt een ambitieuze Woonvisie, een mooie Biodiversiteitsvisie, een doelgerichte Warmtetransitievisie, een broodnodig Klimaatadaptatieplan, en een goede bijdrage aan de RES. Er komen weliswaar geen concrete of nieuwe ambities bij, maar we gaan wel door op de uitgestippelde route.

Steun aan de Houtense Werktafel blijft en er wordt geïnvesteerd in de bieb en in muziekonderwijs. De door iedereen gewenste samenhangende visie voor het

buitengebied komt er, net als aandacht voor verbrede fietspaden en toegankelijke voetpaden. Het convenant Duurzaam Bouwen wordt ondertekend; hopelijk gaan we voor Goud!

En op het gebied van participatie zijn we vol verwachting; als er iemand is die beloofd heeft om inwoners te betrekken dan is het wel de grootste coalitiepartij ITH. We zijn benieuwd over een gelote burgerraad; we weten dat dit een ingewikkeld en kostbaar middel is, dus hoe gaat dit vorm krijgen? En welke plannen gaat onze nieuwe wethouder Participatie bedenken om jongeren meer te betrekken, vaak toch een lastig te bereiken doelgroep?

Toch maakt het Coalitieakkoord ook ongerust. Het beeld van aannemer nummer 1 dringt zich op; mooie beloftes, maar kunt u ze waarmaken? Ik geef graag een paar voorbeelden.

1) Het akkoord houdt vast aan de ambitie ‘Houten Energieneutraal 2040’. Om direct daarna te zeggen dat er in ieder geval niet meer zonnevelden of windmolens komen. Daarmee staat de ambitie op losse schroeven. Het is alsof u net als aannemer 1 ons wilt laten geloven dat het aanleggen van een dakkapel geen enkele invloed zal hebben op de zonnepanelen op dat dak. Voor windpark Goyerbrug zegt u zelfs deze te willen heroverwegen, terwijl hier juist een uitspraak van de RvS ligt om uiterlijk in oktober een besluit te nemen. Er is door onze voorgangers, zowel colleges als gemeenteraad met ruime meerderheid en na zorgvuldige afweging (vanaf 2011) al een besluit genomen, nu willen terugdraaien wekt valse verwachtingen en zou onbehoorlijk bestuur zijn. Een eenvoudige vraag: gaat de coalitie de uitspraak van de Raad van State uitvoeren? Ik wil graag van iedere partij een duidelijk antwoord.

2) We weten dat we nog veel meer duurzame elektriciteit nodig hebben: om de gedachten te bepalen: nog 100 ha zonneveld en nog een windpark ter grootte van Goyerbrug. Dat is wat er nodig is voor de ambitie Houten Klimaatneutraal 2040. Niet eenvoudig, dus ik kan me voorstellen dat je opschrijft: *“In deze periode gaan we een gezamenlijk plan maken hoe we dit gaan doen.”* Maar helaas. Met name de inbreng van NH in het coalitieakkoord lijkt daarmee moeilijk te vinden. Een groene partij die niets gaat doen aan nieuwe opwek wind en zon? Biodiversiteit, energiebesparing, TVW, RES: dat is niets nieuws, dat deden we allemaal al. De groene ambities van NH in dit akkoord vallen tegen.

SUSAN VAN ERP, GROENLINKS HOUTEN

3) We geloven graag in de belofte van snel **bouwen** volgens de Woonvisie; betaalbaar en veel sociale huur. Het akkoord noemt twee locaties; Centrum, Molenzoom en Koppeling en Houten Oost. Van bouwen in Oost kan een hoop gezegd worden, maar snel is het niet. Het coalitieakkoord noemt de uitdagingen; we zullen Provincie en Rijk moeten overtuigen, want zij zullen moeten investeren in openbaar vervoer en wegen. De lage ligging betekent dat Oost het (letterlijke) afvoerputje van de regio is, er zal dus gezocht moeten worden naar maatregelen voor waterafvoer. Er zal infrastructuur aangelegd moeten worden, en drinkwaterwinning kan een probleem gaan worden. Dit alles maakt het een lang, volgens experts minimaal 8 jaar, en bovendien onzeker proces.

4) Terwijl aan de ene kant wordt benadrukt hoe belangrijk **financiële** gezondheid is, en dat er uitdagingen op dat gebied aan komen, wordt gekozen om te investeren in een aantal toch onverwachte onderdelen. In een ontmoetingsruimte Oud Wulven waarvan pas nog is onderzocht dat de balans tussen investering en resultaat scheef ligt, in cameratoezicht, verbieden van drugs, meer handhaving (terwijl criminaliteit als jaren daalt en inwoners zich elk jaar veiliger voelen), in een extra wethouder (ook al is het 2 dagen per week), en in onderzoeken die al gedaan zijn; zoals nascheiding van afval en een fietspad naar Goyerbrug. Vervolgens stelt u bezuinigingen op jeugdzorg voor en sluit u verhoging van de OZB bij voorbaat uit – terwijl dat toch bij uitstek het mechanisme is om stijgende lasten eerlijk over inwoners te verdelen. Deze prioriteiten in combinatie met de zeer summiere ambities in het sociaal domein, wekken verbazing en zorgen op bij GroenLinks.

Samenvattend:

Veel van het akkoord is voortzetting van (uitstekend) beleid, en dat is goed om te lezen. Helaas staan er daarnaast mooie beloftes in die met elkaar in strijd zijn. Daarmee ontbreekt de ambitie.

Tenslotte nog de samenwerking. Helaas is er tot nu toe niet veel gekomen van de mooie beloftes tijdens de onderhandelingsbijeenkomsten. We hadden als oppositiepartij graag willen helpen bij het maken van keuzes en het formuleren van haalbare beloftes. Juist ITH heeft vaak gezegd veel waarde te hechten aan samenwerking met de oppositie. Ik ben benieuwd hoe deze belofte vorm gaat krijgen.

Mijn zolder heeft straks geen badkamer en inloopkast, maar dankzij aannemer nummer 2 is hij wel toekomstbestendig. En ik hoop dat bij de uitwerking van dit coalitieakkoord de valse beloftes van aannemer 1 los worden gelaten, en dat we samen eerlijke keuzes gaan maken om te bouwen aan een toekomstbestendig Houten.

Tot slot, wil ik graag namens de LHBT klankbordgroep deze progressieve regenboogvlagstickers aanbieden aan de nieuwe wethouders. Ze komen graag binnenkort even langs voor kennismaking en of te kijken of ze goed blijven plakken.

Dank u wel

ROBERT PELLEBOER, CDA HOUTEN

Voorzitter, collega raadsleden en inwoners van Houten (en daarbuiten) op de tribune.

[proces]

Deze coalitie wilde het allemaal anders gaan doen. Samen met inwoners.

Inwoners vooraan voortaan. Er moesten bijeenkomsten komen met inwoners waarbij meegedacht kon worden. De hele raad heeft zich ervoor ingezet. Er is met inwoners gesproken op veel plekken. Allemaal als input voor de komende vier jaar. Inspiratiesessies voor Raad en onderhandelaars van de coalitie. Een lijvig document werd met trots gepresenteerd aan de Raad en inwoners. Een groot compliment voor iedereen die zich heeft ingezet voor het betrekken van inwoners en de gesprekken die gevoerd zijn. Maar wat is ermee gedaan? Nergens lezen we in het coalitieakkoord ook maar iets van reflectie. Niks, noppes, nada. En zo moeilijk hoeft het toch niet te zijn? Een reflectie op wat gezegd wordt, wat je oppakt of wilt oppakken voor het collegeprogramma. Dat is toch transparantie? Voorzitter, misschien moeten de coalitiepartners nog eens kijken naar het coalitieprogramma van vier jaar geleden. Dat werd tenminste afgesloten met een uitvoerige terugkoppeling op wat er gedaan ging worden met de punten die inwoners en de Raad hebben meegegeven. Zoals de huidige coalitie, met inwonerspartij ITH voorop, het aanpak wordt participatie vooral tot het vullen van archiefkasten.

Voorzitter, deze coalitie had transparantie hoog in het vaandel. Maar dan wel: transparantie als het uitkomt. Van alle bijeenkomsten en gesprekken die er gevoerd werden zouden verslagen gemaakt worden. Steeds een terugkoppeling naar inwoners en andere partijen. Verslagen werden vooraf gedeeld met partijen, alvorens er weer een openbare bijeenkomst was. Tót het moment dat dit even niet meer uitkwam. Als CDA zagen wij geen belemmering in samenwerking met de VVD. Maar eigenlijk had ITH allang haar keus voor de VVD gemaakt en moest er een oplossing gezocht worden. Tijdens een openbare bijeenkomst gaf dhr. Teeven aan dat CDA en VVD niet op voorhand met elkaar willen samenwerken, terwijl dat niet gezegd was door het CDA. En juist op dit cruciale moment moesten partijen het zonder gespreksverslagen doen. Voorzitter, als je alleen maar transparant wilt zijn als het uitkomt, dan ben je niet transparant en wil je vooral transparant zijn voor de bühne.

[wonen]

Voorzitter, het CDA kan zich vinden in de keuze voor Houten Oost om te gaan bouwen en dat we de regionale samenwerking op IRP blijven opzoeken. En dat

vinden we echt belangrijk: goed dat de coalitie ziet dat Houten niet op zichzelf staat. Verder is dit, coalitieakkoord vlees nog vis als het om bouwen gaat. Er worden geen keuzes gemaakt maar slechts dilemma's neergelegd. Het moet duurzaam en mooi, aansluiten bij bestaande lage bebouwing. Moet betaalbaar zijn. Maar waar maakt deze coalitie nou echt keuzes? Wat wil men nu echt aan betaalbare woningen gaan doen? Gaan we de 30% nog halen? Deze coalitie blijft vaag en onduidelijk. Stevige woorden in de verkiezingsprogramma's van ITH en Natuurlijk Houten over betaalbaar en sociaal bouwen, maar in dit coalitieakkoord blijft er weinig over van die ambitieuze doelen.

Als het coalitieakkoord dan wél concreet wordt, worden er keuzes gemaakt die betaalbaar bouwen alleen nog maar meer onder druk zetten. De kosten die gemaakt moeten worden voor deze ontwikkelopgave, de expertise etc., moeten zichzelf terugverdienen via de grondexploitaties. Daarmee wordt er al vanaf de start een hypotheek gelegd op de betaalbaarheid van woningen en appartementen. Terwijl voorstellen van de oppositie, om nu alvast een miljoen van jaarresultaat 2021 te bestemmen voor het fond volkshuisvesting tegen worden gehouden. Deze coalitie lijkt liever voornemens om veel juridische kosten te maken voor onderzoeken waarvan we de uitkomsten al kunnen voorspellen (windpark) of het realiseren van een fietspad naar de Goyerbrug, dan dit geld in te zetten voor betaalbare woningen.

Het college wil vaart maken, maar er moet nog zoveel gebeuren en worden uitgezocht/afgestemd. Dan maar een paar 'tiny houses' in de tussentijd. Maar waar is de visie voor de langere termijn? Als het zo doorgaat eindigen we over vier jaar met veel onderzoeken, gepraat en een paar tiny houses in een verrommeld landschap in Houten Oost.

En dan eigenlijk nog het meest pijnlijke als we lezen over woningbouw: nergens wordt bouwen voor starters genoemd. Juist de groep waar nu de grootste pijn ligt, komt nu niet aan bod. Er worden Knarrenhoven en Meergeneratiehofjes gebouwd, maar waar zijn de betaalbare woningen en appartementen voor jongeren? Het lijkt erop dat deze coalitie vooral met de bril van hen die al goed gesettled zijn in Houten kijkt naar de woningbouwopgave. Maar daar zijn Houten, onze inwoners en jongeren niet bij gebaat. Nog meer onbetaalbare huisjes met tuintjes, daarmee jagen we onze jongeren Houten uit naar Nieuwegein, Utrecht en andere plekken, terwijl we hen zo graag een plek in hun eigen dorp gunnen. Jongeren en starters vinden geen plek om hier te wonen, maar in de tussentijd vergrijst Houten stilaan door.

ROBERT PELLEBOER, CDA HOUTEN

[sociaal]

Nabuurchap. Het lijkt erop dat het ook nog een plekje moest vinden in het coalitieakkoord voor Natuurlijk Houten. Maar dat is dan wel erg gekunsteld geworden. “Inwoners zijn bereid om bij te springen, zonder er iets voor terug te verwachten” lezen we. Echt heel mooi, maar alleen door dat te noemen, gaan we daar natuurlijk niet komen. Wat gaat deze coalitie dan doen om dat te bewerkstelligen? Verder staat het akkoord vooral vol met algemeenheden en ‘we bouwen voort aan’ opmerkingen. Niks over hoe we ervoor gaan zorgen dat uitgaven van Jeugd en WMO betaalbaar blijven. Nou, niet helemaal. Op pagina 22 lezen we dat “Binnen het sociaal domein wil de coalitie breder experimenteren en gebruik maken van inwonersinitiatieven om te komen tot een doelmatige inzet van middelen en inwoners daarbij beter te laten participeren.” Een hele mond vol, maar wat betekent dat nou eigenlijk en wat gaan we dan doen? De coalitie heeft er vast ideeën en beelden bij, die horen we graag.

En dan Enter. De schrijvers van het coalitieakkoord maken zich in de eerste zinnen over het ‘Sociaal domein’ zorgen over eenzaamheid onder jongeren. Tegelijkertijd stelt het akkoord voor om jongeren centrum Enter maar te gaan verkopen. De plek waar jongeren een plek vinden. Waar jongeren die niet zo makkelijk een netwerk weten op te zetten vrienden maken. Houten heeft een enorm mooi jeugdwerk met jongerenwerkers die echt betrokken zijn bij jongeren. Enter is daarvan het centrum. De plek waar de mensen van Houten en Co jongeren die op straat hangen mee naar toe nemen. En juist die plek wil de coalitie gaan verkopen, i.p.v. een investering te doen. Deze coalitie stuurt liever wat extra bo’s op de jongeren af, dan in ze te investeren. Echt onbegrijpelijk.

[duurzaamheid]

Wat gaat dit college doen aan groenonderhoud? We houden de normen zoals ze zijn en zetten ons in voor minder onkruid tussen de tegels. Dus: wat gaan we dan doen? Wordt er nu meer geld uitgegeven aan groenonderhoud, of blijft het zoals het is. En als het niet blijft zoals het is, wat wordt er dan anders, vergeleken met de situatie zoals die is?

Verder moeten we constateren dat de komende vier jaar vooral een pauze of een achteruitgang zullen zijn in het werken naar een energieneutraal Houten in 2040. We sluiten vooral aan bij initiatieven of ontwikkelingen die al in gang gezet waren. Nergens lezen we over nieuwe initiatieven of ideeën die er genomen worden. Windenergie wordt daarnaast op losse schroeven gezet. Er wordt veel geld uitgegeven aan onderzoek waarvan je de uitkomsten al kunt verwachten.

Een nieuwe locatie betekent vooral vertraging en het vooruitschuiven van verantwoordelijkheid naar volgende colleges en generaties.

[buitengebied]

Het moet gezegd worden: het buitengebied staat goed op de kaart in dit coalitieakkoord. We zien daarin ook vooral de hand van de SGP die het buitengebied er stevig op heeft gezet, iets waar we ons als CDA goed in kunnen vinden. Er komt een samenhangende visie voor het buitengebied, de mogelijkheden om te bouwen in de ‘grote driehoek’ worden onderzocht en agrariërs die leegstaande panden hebben wordt de mogelijkheid geboden om andere activiteiten te ontwikkelen. Allemaal zaken die de leefbaarheid van ons buitengebied kunnen vergroten.

Het CDA heeft daarbij nog twee vragen. Het coalitieakkoord wil samen met inwoners gebiedsvisies gaan schrijven. Waarom dan nu al vastleggen op 250 woningen in de ‘Grote Driehoek’? Daar wil je dan toch eerst nog het gesprek over voeren met inwoners? Of is dat al voldoende gedaan?

Welke diversiteit aan woningen gaat er gerealiseerd worden binnen de grote driehoek. Ook in Schalkwijk is er een grote behoefte onder jongeren en starters aan betaalbare woningen. Nog een wijk met mooie grote eengezinswoningen is niet wat Schalkwijk nodig heeft.

[afsluiting]

Het coalitieakkoord heet ‘Samen met inwoners bouwen aan een toekomstbestendig Houten’. Dat heeft in zich dat je Houten en haar inwoners gaat laten groeien. De inhoud van het programma is vooral conserveren, behouden en verder gaan met waar we al mee bezig waren. Een betere titel van het programma zou zijn ‘Dekseltje erop’. Deksel op het potje en vooral koesteren wat je al hebt. En dat is jammer, want Houten en de Houtenaren hebben talent. Talenten moet je niet koesteren, maar inzetten zodat ze groeien. Onze voorgangers in het CDA hebben ooit besloten dat Houten haar talenten kon inzetten en vergroten. Zo werd Houten dat mooie dorp, met groen, fietsvoorzieningen. Met Houten Noord, de ruim opgezette groene parel. Houten Zuid met Castellum als totaal ander gezicht van Houten, maar zo goed gelukt en passend bij wat Houten is. Dat vroeg om lef en visie om niet alles bij het ‘Oude Dorp’ te laten. Om nieuwe ideeën.

Voorzitter, dat is dan ook vooral onze oproep aan deze coalitie: laat de talenten van Houten groeien. Maak waar wat de titel van uw coalitieakkoord is: ‘Samen met inwoners bouwen aan een TOEKOMSTBESTENDIG Houten’. Het deksel eraf. Er is veel werk aan de winkel, nu het besef en de ideeën nog.

AGNA VAN REES, CHRISTENUNIE HOUTEN

Jongeren, het kind van de rekening?

Voorzitter, Een nieuw coalitieakkoord nemen we vanavond ter kennisgeving aan. We zijn blij dat het er ligt en dat we vanavond een officieel begin kunnen maken van een nieuwe regeerperiode. De ChristenUnie heeft het akkoord met het perspectief van 'Duurzaam Investeren in Houten, Schalkwijk, 't Goy en Tull en 't Waal' gelezen. De scannende lezer zou kunnen zeggen dat dit perspectief veel weg heeft van de titel van het coalitieakkoord: Samen met inwoners bouwen aan een toekomstbestendig Houten. De aandachtige lezer zal merken dat onze idealen soms echt tot andere keuzes leiden.

Over het algemeen zijn we blij dat een groot aantal visies en plannen die de oude coalitie gemaakt heeft, overgenomen worden. Ik denk dan aan de Leidraad Communicatie en Participatie, de Woonvisie, blij met expliciete aandacht voor woonzorg-concepten en meergeneratiehofjes, goed om te lezen dat het convenant Duurzaam Bouwen ondertekend gaat worden, aandacht voor sociale inclusie. Mss is het een idee om mee te doen aan de Verkiezing Meest Toegankelijke Gemeente, de uitvoering van de Transitievisie Warmte, Zonneveldenkader en het Energieplan, de uitvoering van het Inclusiebeleid en ook van de visie Biodiversiteit. Even was er toch de angst dat veel plannen teruggedraaid zouden worden. Daar zijn we dus blij mee, en zien het als een compliment voor de vorige coalitie. En complimenten voor de opmaak, het ziet er fris uit en leest makkelijk.

Dan wil ik nu 5 punten onder de aandacht brengen die wat de ChristenUnie betreft aangeven wat Duurzaam Investeren in Houten inhoudt.

Als eerste **Genoeg ruimte en aandacht voor onze jongeren.**

In onze fractie was echt boosheid als het gaat om het niet investeren in onze jongeren. Dat begon al bij de 11 samenvattende punten van het coalitieakkoord. Geen woord over hen. En ook bij het grondig doorlezen hebben wij geen enkele ambitie kunnen ontdekken voor onze jeugd. Geen enkele ambitie voor bestaande problematieken, geen enkele over preventie. De enige ambitie lijkt te zijn om te bezuinigen op de inwoners van de toekomst. Blijkbaar is het belangrijker dat Houten er schoon, heel en veilig bijligt, dan dat onze jongeren weer meer toekomstperspectief hebben. De jongeren zijn het kind van de rekening. Wat ons betreft mag dat echt niet gebeuren. De erkenning dat onze jongeren er mentaal op achteruit gegaan zijn, lezen we wel, maar geen enkel begin van ook maar een ambitie. Waarom wil je ook onderzoeken of je Enter wilt verkopen? Notabene de jongeren zelf komen met een plan, een inwonersinitiatief zou je kunnen zeggen, en de nieuwe coalitie begint met te zeggen: we onderzoeken of we het kunnen verkopen. Ik lees daarbij: want we vinden het gebouw, we vinden jullie

te duur. Dat moet echt anders. Ik raad u aan het rapport van de SER Jongeren en het zorgen voor hun morgen te lezen en daar serieus werk van te maken. Zorg dat zij weer met een hoopvolle blik naar de toekomst kunnen kijken. Eigenlijk komt het hele Sociale Domein, al onze kwetsbare inwoners, er bekaaid vanaf. We lijken vooral te moeten bezuinigen. Dat de businesscase van het Sociaal Team ineens een experiment wordt genoemd, kan wat ons betreft echt niet. We experimenteren niet met onze jeugd, met mensen.

Kan het nieuwe college in het collegeprogramma meer ambitie en doelen formuleren dan dat onze jongeren en kwetsbaren een financiële lastpost zijn? Als tweede **Meer betaalbare woningen voor starters, jongeren en ouderen in een gezonde en groene wijk of dorp.**

We hebben in Nederland, en ook in Houten, te maken met een groot woningprobleem. Daarom wat ons betreft ook grote nadruk op het bouwen van **betaalbare** woningen. Voor woningen in Schalkwijk staat heel expliciet beschreven dat daar vooral betaalbare woningen moeten komen, heel goed. Voor de rest van Houten blijft vooral vaag wat deze coalitie op dat gebied wil. Er staat 'Een deel van deze woningen zal gebouwd moeten worden voor lage inkomensgroepen'. Dat is èn vaag èn al helemaal niet ambitieus. Gelukkig lezen we wel dat de Woonvisie als leidraad geldt, en daar staat in dat we 30% sociale huurwoningen gaan bouwen. Dat stelt ons echter niet helemaal gerust. We hopen dan ook dat het collegeprogramma daar een richting aan zal geven, en wat ons betreft mag die richting 40% sociale huur zijn.

En dan ook nog iets over de snelheid van het bouwen. Tussen de regels door krijg ik het gevoel dat motie 120 Blijven bouwen aan Houten om zeep wordt geholpen. Er wordt gesproken over gebiedsvisies die gemaakt moeten worden, voordat er gebouwd kan worden. De opzet van motie 120 is juist dat we doorgaan met bouwen op de 7 aangewezen plekken en ondertussen werken aan een visie. Elke bouwlocatie krijgt een kavelpaspoort, waar de kaders worden vastgesteld.

Bij de Woonvisie hebben we een amendement aangenomen waarin we afspraken dat Arbeidsmigranten geen tweederangs burgers mochten worden in onze gemeente. In hoofdstuk 8 staat een zin over waar buitenlandse werknemers gehuisvest moeten worden. Graag duidelijkheid of dit niet in tegenspraak is met het aangenomen amendement.

Over de plek van het bouwen ga ik vandaag niet zoveel zeggen. Het is bekend dat Houten-Oost niet onze voorkeur heeft. We komen elkaar daar vast nog vaak over te spreken.

AGNA VAN REES, CHRISTENUNIE HOUTEN

Als derde **Samen harder aan de slag met duurzaamheid en biodiversiteit**

Al lezend was er 2 keer de erkenning dat we in Houten in 2040 klimaatneutraal willen zijn. Dat maakte ons heel nieuwsgierig naar de ambities op dit thema. We lezen bij Natuurlijk Houten een ambitieuze paragraaf op het gebied van duurzaamheid. Echter, de optelsom van de ambities lijkt nog minder dan we al van plan waren in Houten. Windpark Goyerbrug moet een alternatief voor komen, geen extra zoekgebied voor windmolens. Zoals het kaartje Onderweg naar Houten energieneutraal in maart al liet zien, zitten we met de huidige plannen op 54%. Als er dan plannen om zeep worden geholpen, hoe gaat deze coalitie er dan voor zorgen om in 2040 klimaatneutraal te zijn? Dat is toch onderdeel van een toekomstbestendig Houten? Er moet in het collegeprogramma echt meer duidelijk worden hoe deze coalitie in 2040 klimaatneutraal denkt te zijn.

Als vierde **Alle Houtenaren naar een schuldenvrij bestaan**

Over oplossingen met betrekking tot schulden lees ik zo goed als niks in het coalitieakkoord. Deze coalitie wil bouwen aan een toekomstbestendig Houten. Daar past wat de ChristenUnie betreft ook bij dat we inwoners in problematische schulden een nieuw toekomstperspectief bieden. Te beginnen met de slachtoffers van de Kindertoeslagaffaire. Door de schuld van de overheid missen zij perspectief om te leven. Wij zijn ook de overheid. Maak een plan van aanpak voor deze mensen. Het is onze morele plicht.

Als vijfde en laatste punt **De overheid is daadkrachtig en proactief, dienstbaar aan inwoners en de leefomgeving**

Goed om te lezen dat deze coalitie de financiële huishouding op orde wil houden en dat er speciale aandacht is voor de organisatie. Het rapport was duidelijk over het ervaren onveilige gevoel op het gemeentehuis. We zien uit naar de plannen die hiervoor in het collegeprogramma terecht gaan komen.

En dan de grote beloften op het gebied van communicatie en inwonersparticipatie. De verwachtingen zijn op dat gebied torenhoog. In een ideale wereld zou de ChristenUnie ze wellicht allemaal onderschrijven. Maar wij vragen ons af of ze wel realistisch zijn. Ik noem 2 voorbeelden van de afgelopen maanden om dat te duidelijk te maken.

De formerende partijen beloofden de oppositie een handreiking te doen bij de totstandkoming van het coalitieakkoord. Het bleef angstig stil. Daarom besloot de beoogde oppositie constructief een mail te sturen om te vragen wat we konden verwachten. Weinig respons. We moesten er echt zelf achteraan. En uiteindelijk hadden we 4 dagen voor de presentatie van het akkoord op mogen komen draven. Voor wat? Dat was ons niet duidelijk. En als het in dat korte

tijdsbestek moet, weet iedereen wat de waarde is van de input. Daarom had dat gesprek wat ons betreft geen zin. Wij als ChristenUnie hadden prima alvast willen praten over hoe we willen samenwerken de komende 4 jaar, maar zonder coalitieakkoord was dat ook lastig. Wat ons betreft beginnen we daar wel zsm mee. Maar hier blijkt dus dat je grote plannen en goede intenties kunt hebben, maar dat de uitvoering om allerlei redenen niet lukt.

Ander voorbeeld: Volgens de informateur zou er wel overeenstemming zijn tussen alle partijen in de raad over het belang van inwonersparticipatie. Daarom werden daar participatiesessies voor belegd. Wij hebben ons daar in eerste instantie afzijdig van gehouden, omdat wij niet duidelijk vonden wat daar de bedoeling van was. Ook omdat wij niet verantwoordelijk wilden zijn voor plannen voor inwonersparticipatie als er nog geformeerd wordt, de ChristenUnie er niet bij zit en de partij die bij de Verkiezingen in Houten het grootste is geworden, nou juist inwonersparticipatie als speerpunt 1, 2 en 3 heeft. Later bleken het inspiratiesessies te worden, en zijn we schoorvoetend aangehaakt, omdat we de inspiratie van onze inwoners wel graag willen meemaken. Dat is wat ons betreft dus fundamenteel iets anders dan plannen voor inwonersparticipatie.

Ook hier dus weer, ruis op de lijn, doelwijzigingen tijdens het proces. Dat geeft op zich niet, volgens ons zit het leven zo in elkaar, maar de beloftes die nu gedaan worden spreken die realiteit tegen.

Als afsluiting en dus inspiratie wil ik hier graag het verhaal van dhr. Ben van der Werf uit Schalkwijk herhalen. (Ook hier trouwens, het is mij onduidelijk waarom dit verhaal de Inspiratiebundel niet gehaald heeft.)

Meneer Van der Werf was directeur van een middelbare school met veel kinderen met een niet-westerse achtergrond. Wat hij zich afvroeg was waarom de ouders niet betrokken leken bij het schoolleven van hun kinderen. Hij zag en hoorde ze niet. Daar wilde hij verandering in brengen. Ze besloten om koffieochtenden voor moeders te organiseren, in de hoop dat daar wel animo voor was. Er kwam nauwelijks iemand. Totdat hij zich realiseerde: maar ik doe als man de uitnodiging en ik leid daar de koffieochtenden; wat nou als we een vrouw de uitnodiging laten doen en voor de groep zetten. Dat werd een groot succes.

Mij inspireren de luisterhouding van Van der Werf, de analyse, de oplossingsgerichtheid, de wendbaarheid om andere vormen te kiezen als het resultaat nog op zich laat wachten.

Wij wensen het college die houding toe bij de grote stapel werk die wacht. Met de vrede en de zegen van God!

ANNEKE DUBBINK, PVDA HOUTEN

Houten verdient het beste

De PvdA is oppositiepartij, maar wél medebestuurder en mede verantwoordelijk. We hebben het coalitieakkoord daarom gelezen met de insteek ‘waar kunnen we ondersteunen’. Voor de PvdA zijn Wonen, Welzijn, Zorg, Werk en Duurzaamheid de belangrijkste thema’s waarop we de coalitie constructief en kritisch zullen beoordelen.

De PvdA onderschrijft het belang om de menselijke maat centraal te stellen en een persoonlijke overheid te willen zijn. Een beter burgerperspectief is een voorwaarde voor een toekomstbestendig sociaal contract, zoals Kim Putters onlangs heeft bepleit. Er is inderdaad méér burgerperspectief nodig om preciezer te kunnen duiden wat inwoners en overheid van elkaar kunnen verwachten.

In onze visie is inwonersparticipatie veel meer dan een optelsom van meningen.

Waar het om gaat is inzicht hoe het echt met mensen gaat, hoe zij maatschappelijke opgaven ervaren, hoe inwoners de toekomst tegemoet zien en hoe overheidsbeleid invloed heeft op hun leven. We moeten echt een spade dieper dan meningen ophalen en ‘zoveel mogelijk wensen van inwoners realiseren’.

Dat klinkt dan vooral als een service-overheid (hoe fijn ook) maar is geen zorgende en verbindende overheid, want dát is de kerntaak van ons als raad.

Houten is van iedereen. Het is een noodzakelijke ambitie om tweedeling in Houten te voorkomen. De gemeente kan niet voor geluk zorgen, maar wel voorwaarden scheppen die het makkelijker maken mee te doen. Dat is de drijfveer voor de PvdA.

Ook in Houten is tweedeling nooit ver weg. Meer dan je op het eerste gezicht zou denken. Ga maar eens praten jongeren die een zelfstandig bestaan willen opbouwen en geen betaalbare woning in Houten kunnen vinden. Wonen is een recht en daar staan we als gemeente voor aan de lat. Er zijn nog steeds te veel gezinnen die hopen aan het eind van de maand genoeg geld te hebben om boodschappen te kunnen doen. Voor deze mensen, zij die een steuntje in de rug nodig hebben, heeft de gemeente verantwoordelijkheid om te zorgen dat iedereen mee kan blijven doen. De voornemens om uitvoering te geven aan de Woonvisie, Duurzaam bouwen, het Energieplan spreken ons aan. Maar eigenlijk is die uitvoering ook vanzelfsprekend, we hebben het immers als raad al besloten te gaan doen.

Het zal niemand verbazen dat we als PvdA kritisch kijken naar het werkstuk van de coalitie en dan valt ons vooral op wat er níet of veel te weinig in staat.

1. De grootste graat in de keel is dat we bijna niets lezen over de doelgroepen voor betaalbaar wonen, de jongeren, ouderen en starters. Hoe is het mogelijk dat

een urgent en belangrijk (verkiezings-) thema gericht op specifiek die doelgroepen er zo bekaaid afkomt in dit akkoord?

Gelukkig hebben we de Woonvisie vastgesteld, maar je wil óók in een hoofdlijnenakkoord weten wat de ambitie van deze coalitie is. Zolang er nog 2600 reacties zijn op 300 nieuw te bouwen woningen of 800 aanmeldingen op 14 huurwoningen, behoor je als coalitie hierover een ambitie te formuleren! Alarmerend is dat sociale woningbouw niet één keer wordt genoemd in het hele 47 pagina tellende stuk. Het woord ‘huurder’ komt slechts één keer voor (en dan niet eens bij het onderdeel wonen, maar bij duurzaamheid). Wij vrezen dat sociale woningbouw in deze coalitie aan het kortste eind zal trekken. Natuurlijk, de Woonvisie zal worden uitgevoerd, maar doordat er letterlijk met geen woord over gesproken wordt, vrezen we dat er weinig compassie is met de doelgroepen die aangewezen zijn op deze huisvesting.

Deze coalitie wil snel bouwen in het Centrum, de Molen en de Koppeling, maar biedt geen enkel zicht hóe dan: wélke woningen, hóeveel woningen er gebouwd gaan worden en vooral in welk tempo. Het Houtens DNA wordt telkens aangehaald, terwijl dat heel verschillend uitgelegd kan worden en het gissen blijft wat er nu echt mee bedoeld wordt. In onze ogen hoort Castellum namelijk evenzogoed bij het Houtens DNA als het Oude Dorp. Komen er dan echt wel de woningen en appartementen die nodig zijn of worden het toch weer eengezinswoningen? Hoe dan ook, we weten sinds jaar en dag dat er substantiële aantallen nodig zijn. We hopen het beste, maar vrezen het ergste.

Het is een realistische inschatting van deze coalitie dat de ruimtelijke ontwikkeling in Houten Oost nog de nodige kruim gaat kosten: het gaat lang duren; het wordt duur, er zijn nog veel obstakels bij provincie en rijk te beslechten en er zijn veel extra mensen nodig met expertises die we als gemeente nog niet in huis hebben. Juist daarom snappen we absoluut niet dat daar bovenop ook nog beleid gemaakt moet worden om Tiny Houses in Houten Oost te realiseren. Op dit moment is een Tiny House (wettelijk) een recreatiewoning. Dat houdt in dat je er dus niet het hele jaar mag wonen. Ook een Tiny House moet voldoen aan het bouwbesluit en je zet het hele gebied met een dergelijke ontwikkeling voor de komende 5-10 jaar op slot. Hoe sympathiek Tiny Houses ook zijn, choose your battles en besteed de beperkte en dure capaciteit voor zaken die dringend en urgent zijn!

2. Het tweede zorgpunt betreft het sociaal domein. Zorgen dat iedereen naar vermogen meedoet, omzien naar elkaar, ‘nabuurschap’ spreken ons natuurlijk aan. Belangrijke pijlers -met name in het sociaal domein- zijn betrouwbaarheid en uitgaan van vertrouwen. Over deze twee laatste punten maken we ons zorgen:

ANNEKE DUBBINK, PVDA HOUTEN

Over betrouwbaarheid: wat we lezen over jeugdzorg gaat voor bijna 100% over het feit dat het te duur is. Jeugdzorg is ook duur, dat hebben we ook op te lossen. Maar voor de ouders, kinderen en jongeren die afhankelijk zijn van zorg is het daarom zó belangrijk te weten dat zorg áltijd voor gaat. Daar stond Houten altijd pal voor. Als je hulp nodig hebt, krijg je die ook. Daar moet je als ouder, als kind en als jongere vanuit kunnen gaan. We gaan er vanuit dat die garantie er nog steeds is! Dat willen we dan ook graag hardop horen. Vooral ook omdat deze coalitie wil gaan bezuinigen op de jeugdzorg. Zoals we het nu lezen, gaat het dan om een bezuiniging bovenop de kortingen die het Rijk ons als gemeente oplegt. Tegen afbraak van de zorg en jeugdzorg in het bijzonder zullen we als PvdA al het mogelijk doen om dat tegen te houden.

Er staat één statement in over uitgaan van vertrouwen. Verder niets. En dat terwijl het zo'n belangrijk en actueel onderwerp is waar we als gemeente mee aan de slag moeten. Ervaringen in het land tonen aan dat er een nieuwe weg ingeslagen moet worden en onlangs heeft minister Schouten deze nieuwe weg omarmt en haar beleid 180 graden omgegooid. Uitgaan van vertrouwen belooft werken, versterkt de bestaanszekerheid van mensen en leidt tot een hogere uitstroom uit de bijstand. We hadden hierover graag éniige ambitie in dit akkoord terug willen lezen. Natuurlijk, de ambitie over de Houtense Werktafel is een lichtpuntje. Maar teleurstelling overheerst. Meer in het algemeen maken we ons zorgen over de versnippering van de portefeuilles van de wethouders in het sociaal domein, het is verdeeld over maar liefst vier wethouders. Dat staat in schril contrast van wat we vragen van onze professionals en maatschappelijke organisaties. Dan verwachten we integraal denken en doen, maar in het college is de boel maximaal versnipperd.

3. De PvdA ondersteunt graag de ambitie die in het hoofdstuk Kunst, Cultuur en Erfgoed is beschreven om binnen drie jaar een schop in de grond te zetten voor de realisatie van het Huis van Houten en is ook blij met de investering in de bibliotheek. Maar waar we ronduit verontwaardigd over zijn is dat deze coalitie serieus overweegt om Enter te verkopen, je verkoopt wellicht de stenen, maar je vergooit de opgebouwde sociale cohesie.

Niet minder verontwaardigd zijn we als het gaat om theater Aan de Slinger. Nog geen 50 woorden besteedt deze coalitie er aan. En dan nog alleen om te melden dat men de subsidie wil gaan korten. Hier klinkt het geluid door van de Staatkundig Gereformeerde Partij die al sinds mensenheugenis het mes wil zetten in de subsidie van het theater. Alle partijen -op de SGP na- hebben in de verkiezingsdebatten aangegeven hoe belangrijk en van waarde cultuur

is en de rol die het theater daarin heeft. Wij vinden dat Houten juist méér zou moeten uitgeven aan cultuur, we geven nu veel minder geld uit aan cultuur en kunst dan andere gemeenten, we zitten zelfs ver onder het landelijk gemiddelde. Al met al krijgen we bij Kunst, Cultuur en Erfgoed het idee van een tombola: wie of welk initiatief of organisatie wel of geen waardering én subsidie krijgt is volstrekt ondoorzichtig. Het lijkt er op dat wie de sympathie van de coalitie heeft aan het langste eind trekt. Wat nu als er goed idee komt dat niet aansluit bij de persoonlijke smaak, maar wel bijdraagt aan een bruisend en divers Houten?

4. Veiligheid en openbare orde zijn belangrijke thema's voor deze coalitie. Veel geld wordt besteed aan cameratoezicht. Bijzonder, want uit onderzoek en evaluatie blijkt dat de zowel objectieve veiligheid als de veiligheidsbeleving door camera-toezicht zeer beperkt is. Bovendien geeft deze coalitie het college een onmogelijke opdracht mee om het gebruik van drugs te verbieden. We vrezen afbraak van voorzieningen ten behoeve van onzinnige uitgaven voor cameratoezicht.

Alles overziend constateren we dat we de waarden, de pijlers waarop dit akkoord is gestoeld, missen. We missen een visie, een verhaal dat uitgaat van idealen en het algemeen belang. Inwonersparticipatie is geen doel op zich zelf maar een manier om je waarden, je visie te realiseren. We realiseren ons terdege dat in een veelstromenland als Nederland compromissen noodzakelijk zijn. Maar juist als je weet dat compromissen nodig zijn, zijn de onderliggende waarden van waaruit je denkt en handelt zo belangrijk en houd je het doel en bedoeling voor ogen. Als dat ontbreekt wordt niet duidelijk wat je had willen bereiken en is het compromis niets meer dan een platte onderhandeling

We zijn benieuwd naar de uitwerking die het college in opdracht van de coalitie gaat maken en die we in oktober in raad gaan bespreken. We hopen dat de coalitie onze punten ter harte neemt. Daartoe zijn we eerder bij de totstandkoming van het akkoord niet uitgenodigd. Het was tot dusver een echt schraal proces voor de oppositiepartijen. We hebben meermaals gehoord dat de coalitie graag wil samenwerken met de oppositiepartijen. Dat is een constructieve houding en daar zijn we blij om, maar laat het ook zien. Niet wat je zegt, maar wat je doet maakt samenwerking geloofwaardig.

We vragen ons af -nu rechts-conservatieve politiek aan de macht is- wat het gaat betekenen voor inwoners van Houten. We zijn benieuwd naar de onderbouwing en de haalbaarheid van dit akkoord en houden de coalitiepartijen aan de beloftes die zijn gedaan, want Houten verdient het beste. De PvdA Houten zal -zoals men van ons gewend is- constructief en kritisch de coalitiepartijen en het college blijven aanspreken vanuit onze sociaal democratische idealen vóór een sterk en sociaal Houten.

AXEL EERDMAN, HOUTEN ANDERS!

‘ER WAS EENS EEN COALITIEAKKOORD’

Er was eens een coalitieakkoord, voorzitter. Een coalitieakkoord dat leest als een sprookjesboek. Het akkoord is namelijk een opsomming van allerlei wensen die de coalitiepartners hebben, maar nergens staat hoe zij denken dit sprookje te gaan betalen en uitvoeren. Dit kon daarom nog wel eens een sprookje worden dat niet eindigt met ‘... en ze leefden nog lang en gelukkig’.

TRANSPARANT PROCES

Er was eens een transparant proces naar dit akkoord toe. Regelmatig kwamen we in openbare samenkomsten bijeen om de laatste stand van zaken te horen van de heer Teeven. Dat was verfrissend. Plotseling stopte deze transparantie en vanavond staan we hier, voorzitter. Sprookjesachtig. In het kennismakingsgesprek met Houten Anders! zag de heer Teeven deze coalitie al voor zich. In dat gesprek werd ons gevraagd of wij eventueel gedoogsteun wilden verlenen aan een coalitie met ITH, Natúúrlijk Houten, VVD en SGP. Voor de duidelijkheid: wij zullen geen gedoogsteun geven aan deze coalitie. Houten Anders! is soms behoudend, maar vooral een progressieve partij vanuit het midden – en dat mag wel eens gezegd worden. Wij willen behouden wat goed is en samen met inwoners veranderen wat beter voor Houten is. In dat licht zijn we gelukkig met bepaalde keuzes die deze coalitie maakt, maar voor ook heel gelukkig met de keuzes die deze coalitie niet maakt, voorzitter. De coalitie maakt namelijk niet de keuze om het inclusiebeleid te veranderen, zij maakt niet de keuze om de woonvisie, de biodiversiteitsvisie of het parkeerbeleid te herzien. Dank daarvoor, voorzitter. Die continuïteit waarderen wij en wij zullen de nieuwe plannen van de coalitie beoordelen op de inhoud.

VERTROUWEN

Het vertrouwen in de politiek is laag en deze coalitie met twee inwonerspartijen heeft een enorme kans om een deel van dat vertrouwen te herstellen door te zeggen wat zij doen en te doen wat zij zeggen. Het helpt dan niet als zij de suggestie wekken dat jarenlange plannenmakerij in enkele maanden kan worden veranderd. Toch zal deze coalitie met bloedspoed onderzoeken of het Windpark Goyerbrug misschien toch nog op een andere plek kan worden gerealiseerd. Daarmee wekt deze coalitie een verwachting die zij volgens ons niet zal kunnen waarmaken. De belofte rondom Windpark Goyerbrug is een voorbeeld van beloften zonder resultaat en dat is schadelijk voor het vertrouwen in de

politiek. Zo doet deze coalitie nog meer beloften die wij nog niet begrijpen. GroenLinks noemde er al meer in hun betoog. Waarom legt u niet gewoon eerlijk uit, dat het windpark er komt? Punt. Dat is pas transparant, voorzitter.

INWONERSAKKOORD

Er was eens een wens om dit coalitieakkoord te verheffen tot een inwonersakkoord. Wij hadden er meer van verwacht. Toch kijken we uit naar de samenwerking waar de heer Zandbergen over sprak. Wij hebben zijn uitgestoken hand genoteerd. Het is dus een sprookje met een open einde, die we graag werkelijkheid zien worden. Maar genoeg over het proces, voorzitter, we willen het over Houten hebben. Want...

JONGEREN

Er was eens een groene en rustige gemeente, voorzitter, met een enorm huizen tekort en veel jongeren. En hoewel iedereen beweerde dat deze jongeren de toekomst zijn, hadden zij het niet gemakkelijk, want door een jarenlange pandemie had hun sociale leven een behoorlijke deuk opgelopen. Eenzaamheid onder jongeren werd een groeiend probleem en ook andere mentale problemen zoals depressie staken meer en meer de kop op onder de jongeren in deze gemeente. Bovendien was er geen plek meer voor hen. Zij moesten dus verplicht bij hun ouders blijven wonen tot zij het niet langer uithielden en besloten naar het nabijgelegen Nieuwegein te verhuizen. Maar gelukkig hield de pandemie op. Er kwamen nieuwe leiders die de jongeren alle noodzakelijke aandacht zouden geven. Toch? Dat viel stevig tegen, want toen zij het grote boek van de nieuwe leiders lazen, zagen zij tot hun schrik dat jongeren nauwelijks werden genoemd. Ja, als het over overlast ging, dan werden jongeren wél nadrukkelijk genoemd. En de schrik sloeg hen om het hart toen ze lazen dat het enige jongerencentrum mogelijk verkocht zou worden zonder dat er perspectief op een andere ruimte geboden werd. Waar konden ze dan nog terecht om elkaar te ontmoeten en hoe konden de jongerenwerkers in de gemeente, die vreselijk goed werk doen, nog laagdrempelig contact met hen onderhouden? Ja, natuurlijk waren er de chillplekken die er gekomen waren op voorspraak van Houten Anders!, maar dat zou nooit genoeg zijn. Voorzitter, is dit een sprookje zonder gelukkig eind?

AXEL EERDMAN, HOUTEN ANDERS!

CULTUUR

Er was eens een groene en rustige gemeente, voorzitter, met een enorme liefde voor kunst en cultuur. Er werden allerlei optredens verzorgd in het lokale theater, van waaruit ook verschillende kunstfestivals werden georganiseerd. En waar ook kunstprojecten werden georganiseerd, waarbij jong en oud, arm en rijk, stathouders en ondernemers met elkaar werden verbonden. Er was in deze gemeente bovendien een collectief van muziekdocenten, twee harmonieën die al meer dan 100 jaar bestonden, een aantal dansscholen, theatergroepen, diverse koren, een kunstcollectief en zelfs een paar kleine musea her en der.

Ook de kunst en cultuur hadden erg te lijden gehad onder de pandemie die twee jaar de gemeente had geteisterd. Artiesten mochten niet meer samenkomen om te repeteren, theaters bleven leeg, festivals werden gecancelled. Maar dit jaar, nu de pandemie voorbij was en er nieuwe leiders waren zou het vast allemaal weer goedkomen.

Sommige organisaties werden wel blij van wat zij in het grote boek van de nieuwe leiders lazen. Zo werd het Houtens Muziek Collectief een stevige financiële injectie beloofd. Dat leidde bij de harmonieën weer tot scheve gezichten. Waarom de ene wel en de ander niet? KNA verzorgde immers ook muzieklessen en hadden toch een veel rijkere historie? Daar kwam nog bij dat KNA ook nog eens dreigde dakloos te worden, omdat de vorige leiders geen geschikte vervanging hadden aangewezen. Maar hoe de mensen van KNA ook in het grote boek bladerden, nergens vonden zij iets wat hen enigszins geruststelde. Hun huidige onderkomen en zichzelf, worden gewoonweg niet genoemd! Vanavond is die omissie toegegeven, maar betekent dit dan dat KNA óók een financiële injectie tegemoet kan zien? Bij het theater fronste men ook de wenkbrauwen even. Het theater wilde graag uitbreiden maar had daar wel geld voor nodig. In het grote boek werd gesproken over budgetneutrale investeringen. Dat woord kende men nog niet. Zou dat niet gewoon betekenen dat ze het zelf moesten betalen?

Voorzitter, ook bij de kunst- en cultuur is het ongewis of dit sprookje wel goed af gaat lopen. Het HMC krijgt er zomaar geld bij, maar zoals bij veel andere onderwerpen blijft het volstrekt onduidelijk hoe dit wordt betaald. Kunnen de coalitiepartijen uitleggen, wat budget neutrale investeringen voor Theater aan de Slinger precies zijn? En kan men ook uitleggen waar de extra storting in het evenementenfonds van betaald gaat worden? Het zijn allemaal mooie beloften, maar Houten Anders! kijkt bezorgd vooruit naar het najaar, als duidelijk wordt, wie al deze beloften moet gaan betalen. En wat als het sprookjes blijken?

NIET BENOEMD

Er zijn talloze andere onderwerpen in het coalitieakkoord waar we dieper op in kunnen gaan, zoals het gebrek aan aandacht voor sociale huurwoningen, integratie, regio-vervoer en WMO of de onduidelijkheid die u laat bestaan over de betaalbaarheid van de plannen. En dan zijn we nog niet eens ingegaan op de dingen die echt niet kunnen, maar die u wel heeft opgeschreven: zoals de paragraaf over koopgarant of de bewering dat het manifest Houtense Koers 'brede steun kent'. Die laatste vinden wij ook een prachtig plan, voorzitter, maar steun daarvoor is nog niet aangetoond. Is de coalitie bereid om die steun inzichtelijk te maken?

ENERGIE / MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

Op het gebied van energie willen we nog wel wat meegeven. Er wordt in het coalitieakkoord vol ingezet op zonne-energie. Maar, zoals onze lokale deskundigen bij EnergieRijk telkenmale zeggen: "Energie die je niet nodig hebt, hoef je ook niet op te wekken." Daarom dringen wij er sterk op aan om, zoals in ons amendement bij de resultaatbestemming van 14 juni, ons maatschappelijk vastgoed niet alleen te voorzien van zonnepanelen, maar vooral goed te isoleren en gasloos te maken, zodat ons vastgoed écht op de toekomst voorbereid is. Dit zal ook helpen in het drukken van de verwachte enorme energielasten voor de gemeente. De coalitie zei nee tegen ons amendement. Wilt nu nog het goede voorbeeld geven? Wij rekenen erop!

AFRONDEND

Voorzitter, jongeren, cultuur, huurders, onze gemeentelijke financiën, stathouders en integratie worden in het coalitieakkoord gemist. Als progressieve inwonerspartij voelen wij zorg over hoe ons aanstaand gemeentebestuur met al deze belangrijke onderwerpen en kwetsbare inwoners om wil gaan en we doen dan ook nog een klemmend beroep op de coalitie: Welk perspectief is de coalitie nog bereid te bieden op deze thema's in het collegeprogramma?

Laat ik, ondanks deze kritiek, afsluiten met de felicitaties aan de fracties van ITH, Natúúrlijk Houten, VVD en SGP. En tot slot nog felicitaties aan de jarige heer Van den Berg die dit coalitieakkoord uiteindelijk mag omtoveren in een collegeprogramma. U bent er met z'n allen vast heel trots op. Wij hopen dat het sprookje voor Houten eindigt met '... en zij leefden nog lang en gelukkig'.

CONTACT

CULTUUR

Er was eens een groene en rustige gemeente, voorzitter, met een enorme liefde voor kunst en cultuur. Er werden allerlei optredens verzorgd in het lokale theater, van waaruit ook verschillende kunstfestivals werden georganiseerd. En waar ook kunstprojecten werden georganiseerd, waarbij jong en oud, arm en rijk, stathouders en ondernemers met elkaar werden verbonden. Er was in deze gemeente bovendien een collectief van muziekdocenten, twee harmonieën die al meer dan 100 jaar bestonden, een aantal dansscholen, theatergroepen, diverse koren, een kunstcollectief en zelfs een paar kleine musea her en der.

Ook de kunst en cultuur hadden erg te lijden gehad onder de pandemie die twee jaar de gemeente had geteisterd. Artiesten mochten niet meer samenkomen om te repeteren, theaters bleven leeg, festivals werden gecancelled. Maar dit jaar, nu de pandemie voorbij was en er nieuwe leiders waren zou het vast allemaal weer goedkomen.

Sommige organisaties werden wel blij van wat zij in het grote boek van de nieuwe leiders lazen. Zo werd het Houtens Muziek Collectief een stevige financiële injectie beloofd. Dat leidde bij de harmonieën weer tot scheve gezichten. Waarom de ene wel en de ander niet? KNA verzorgde immers ook muzieklessen en hadden toch een veel rijkere historie? Daar kwam nog bij dat KNA ook nog eens dreigde dakloos te worden, omdat de vorige leiders geen geschikte vervanging hadden aangewezen. Maar hoe de mensen van KNA ook in het grote boek bladerden, nergens vonden zij iets wat hen enigszins geruststelde. Hun huidige onderkomen en zichzelf, worden gewoonweg niet genoemd! Vanavond is die omissie toegegeven, maar betekent dit dan dat KNA óók een financiële injectie tegemoet kan zien? Bij het theater fronste men ook de wenkbrauwen even. Het theater wilde graag uitbreiden maar had daar wel geld voor nodig. In het grote boek werd gesproken over budgetneutrale investeringen. Dat woord kende men nog niet. Zou dat niet gewoon betekenen dat ze het zelf moesten betalen?

Voorzitter, ook bij de kunst- en cultuur is het ongewis of dit sprookje wel goed af gaat lopen. Het HMC krijgt er zomaar geld bij, maar zoals bij veel andere onderwerpen blijft het volstrekt onduidelijk hoe dit wordt betaald. Kunnen de coalitiepartijen uitleggen, wat budget neutrale investeringen voor Theater aan de Slinger precies zijn? En kan men ook uitleggen waar de extra storting in het evenementenfonds van betaald gaat worden? Het zijn allemaal mooie beloften, maar Houten Anders! kijkt bezorgd vooruit naar het najaar, als duidelijk wordt, wie al deze beloften moet gaan betalen. En wat als het sprookjes blijken?

NIET BENOEMD

Er zijn talloze andere onderwerpen in het coalitieakkoord waar we dieper op in kunnen gaan, zoals het gebrek aan aandacht voor sociale huurwoningen, integratie, regio-vervoer en WMO of de onduidelijkheid die u laat bestaan over de betaalbaarheid van de plannen. En dan zijn we nog niet eens ingegaan op de dingen die echt niet kunnen, maar die u wel heeft opgeschreven: zoals de paragraaf over koopgarant of de bewering dat het manifest Houtense Koers 'brede steun kent'. Die laatste vinden wij ook een prachtig plan, voorzitter, maar steun daarvoor is nog niet aangetoond. Is de coalitie bereid om die steun inzichtelijk te maken?

ENERGIE / MAATSCHAPPELIJK VASTGOED

Op het gebied van energie willen we nog wel wat meegeven. Er wordt in het coalitieakkoord vol ingezet op zonne-energie. Maar, zoals onze lokale deskundigen bij EnergieRijk telkenmale zeggen: "Energie die je niet nodig hebt, hoef je ook niet op te wekken." Daarom dringen wij er sterk op aan om, zoals in ons amendement bij de resultaatbestemming van 14 juni, ons maatschappelijk vastgoed niet alleen te voorzien van zonnepanelen, maar vooral goed te isoleren en gasloos te maken, zodat ons vastgoed écht op de toekomst voorbereid is. Dit zal ook helpen in het drukken van de verwachte enorme energielasten voor de gemeente. De coalitie zei nee tegen ons amendement. Wilt nu nog het goede voorbeeld geven? Wij rekenen erop!

AFRONDEND

Voorzitter, jongeren, cultuur, huurders, onze gemeentelijke financiën, stathouders en integratie worden in het coalitieakkoord gemist. Als progressieve inwonerspartij voelen wij zorg over hoe ons aanstaand gemeentebestuur met al deze belangrijke onderwerpen en kwetsbare inwoners om wil gaan en we doen dan ook nog een klemmend beroep op de coalitie: Welk perspectief is de coalitie nog bereid te bieden op deze thema's in het collegeprogramma?

Laat ik, ondanks deze kritiek, afsluiten met de felicitaties aan de fracties van ITH, Natúúrlijk Houten, VVD en SGP. En tot slot nog felicitaties aan de jarige heer Van den Berg die dit coalitieakkoord uiteindelijk mag omtoveren in een collegeprogramma. U bent er met z'n allen vast heel trots op. Wij hopen dat het sprookje voor Houten eindigt met '... en zij leefden nog lang en gelukkig'.

CONTACT

Marcel van Gooswilligen
Fractie voorzitter D66 Houten
marcel@d66houten.nl

Agna van Rees
Fractie voorzitter ChristenUnie Houten
Agna.vanrees@houten.christenunie.nl

Susan van Erp
Fractie voorzitter GroenLinks Houten
susanvanerp@gmail.com

Anneke Dubbink
Fractie voorzitter PvdA Houten
Anneke.dubbink@ziggo.nl

Robert Pelleboer
Fractie voorzitter CDA Houten
mail@robertpelleboer.nl

Axel Eerdman
Fractie voorzitter Houten Anders!
Axel.eerdman@houtenanders.nl